

การส่งเสริมการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1

**The Promotion on Student Affairs Administration in Extended Primary
School Under Kanchanaburi Educational Service Area Office 1**

ตรีรัตน์ นารา,

ปรเมศร์ กลิ่นหอม และ สารโจน์ เผ่าวงศากุล

มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี

Treerat Nara,

Poramet Klinhom and Saroch Pauwongsakul

Kanchanaburi Rajabhat University, Thailand

Corresponding Author, E-Mail: Treeratn.2912@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อศึกษาการส่งเสริมการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 และ 2. เปรียบเทียบการส่งเสริมการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูผู้สอนของโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 จำนวน 256 คน โดยใช้ตารางเครจซี่และมอร์แกนและการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ ตามพื้นที่จัดการศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่ามี 5 ระดับ มีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาเท่ากับ 1.00 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.98 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว และทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ

ผลการวิจัยพบว่า

1. การส่งเสริมการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 โดยภาพรวมครุมีความคิดเห็นต่อการส่งเสริมการบริหารงานกิจการนักเรียนอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ครุมีความคิดเห็นต่อการส่งเสริมการบริหารงานกิจการนักเรียนอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย คือ ด้านการประเมินผลการดำเนินงานกิจการนักเรียน ด้านการดำเนินการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน และด้านการส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม

* วันที่รับบทความ: 26 ตุลาคม 2564; วันที่แก้ไขบทความ 16 พฤศจิกายน 2564; วันที่ตอบรับบทความ: 17 พฤศจิกายน 2564

Received: October 26, 2021; Revised: November 16, 2021; Accepted: November 17, 2021

2. การเปรียบเทียบการส่งเสริมการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยภาพรวมและรายด้าน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่พบว่า ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 5-10 ปี และ 11 ปี ขึ้นไป มีความคิดเห็นต่อการส่งเสริมการบริหารงานกิจการนักเรียนมากกว่าครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 5 ปี

คำสำคัญ: การบริหาร; งานกิจการนักเรียน; โรงเรียนขยายโอกาส; สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1

Abstracts

The purposes of the research were 1. to study the promotion on student affairs administration in extended primary school under Kanchanaburi educational service area office 1, and 2. to compare the promotion on student affairs administration in extended primary school under Kanchanaburi educational service area office 1 classified by working experience. The sample consisted of 256 teachers in extended schools under Kanchanaburi educational service area office 1, obtained by disproportionate stratified random sampling according to educational area. A constructed 5-level rating scale questionnaire with content validity of 1.00 and reliability of 0.98 as a tool to collect data. The statistics employed for data analysis were percentage, mean, standard deviation. The data were treated with one-way analysis of variance and found the difference of means, and paired test were carried out according to Scheffe's method.

The results of the study were as follows:

1. The promotion on student affairs administration in extended primary school under Kanchanaburi educational service area office 1, the overall practiced was at a high level when considering each aspect. It was found that the practice was at a high level in all aspects. Sorted in order of average value is the evaluation of the student affairs operation, the promotion of democracy in school and the promotion and development of the student discipline morality and ethics.

2. The comparison promotion on student affairs administration in extended primary school under Kanchanaburi educational service area office 1, classified by working experience, in overall and each, there were statistically significant differences found that teachers of 5-10 years and more than 11 years of working experience. They had a higher level of the opinion about the promotion on student affairs administration than at least 5 years working experience.

Keywords: The Administration; Student Affairs; The Extended Primary School; Kanchanaburi Educational Service Area Office 1

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 มาตรา 22 กำหนดแนวทางในการจัดการศึกษาไว้ว่า การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด ฉะนั้นครูผู้สอนและผู้จัดการศึกษาจะต้องเปลี่ยนแปลงบทบาทจากการเป็นผู้ชี้แนะผู้ถ่ายทอดความรู้ไปเป็นผู้ช่วยเหลือ ส่งเสริม และสนับสนุนผู้เรียนแสวงหาความรู้จากสื่อและแหล่งการเรียนรู้ต่างๆ และให้ข้อมูลที่ถูกต้องแก่ผู้เรียนเพื่อนำข้อมูลเหล่านั้นไปใช้สร้างสรรค์ความรู้ของตน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2542 : 18) เนื่องจากประเทศไทยและประเทศต่างๆ ในโลกกำลังประสบปัญหาด้านสังคมเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะเรื่องความขัดแย้ง ทั้งความคิดและการกระทำของตัวบุคคล องค์กร และสังคม ฉะนั้น สถานศึกษาจะต้องมุ่งเน้น การเรียนรู้เพื่อให้เข้าใจสถานการณ์ หาทางแก้ไข โดยเฉพาะส่วนที่เกี่ยวกับศาสนาและวัฒนธรรมเป็นกรณีพิเศษด้วยการบริหารงานกิจการนักเรียนจึงเป็นหนึ่งในหลายๆ งานของการบริหารโรงเรียน ซึ่งมีความสำคัญ เพราะเป็นการบริหารงานที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนนอกห้องเรียนที่ไม่เกี่ยวกับการเรียนการสอนในชั้นเรียน ทั้งนี้เพื่อส่งเสริมและเปิดโอกาสให้นักเรียนได้พัฒนาความรู้ความสามารถทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญาการบริหารกิจการนักเรียน เป็นการบริหารงานที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนหลายด้านด้วยกันเช่น งานที่เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมนักเรียน การจัดองค์การนักเรียน การจัดสวัสดิการ การพัฒนาบุคลิกภาพ การปลูกฝังประชาธิปไตยแก่นักเรียน การรักษาระเบียบวินัยของโรงเรียน การจัดบริการแนะแนว การจัดบริการอาหารกลางวัน การจัดบริการสุขภาพและอนามัยนักเรียน เพื่อให้ นักเรียนได้รับการพัฒนาไปในทางที่ถูกต้อง เมื่อสำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนจะได้เป็นพลเมืองที่ดีของชาติและมีคุณค่าต่อสังคมต่อไป การบริหารกิจการนักเรียนจึงเป็นตัวช่วยผลักดันและสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในห้องเรียนได้เป็นอย่างดี (อัครเดช อรรถจินดา, 2549 : 1)

ดังนั้น บทบาทสำคัญของสถานศึกษา คือ การวางรากฐานความคิดและความประพฤติปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมให้แก่พลเมืองของชาติ โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความรู้ ทั้งทางด้านวิชาการและวิชาชีพที่เหมาะสมกับวัย ความต้องการ ความสนใจ และความถนัดของนักเรียน โดยต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนให้เป็นคนที่สมบูรณ์ เป็นทั้งคนเก่ง คนดี และสามารถดำรงตนให้อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ซึ่งกระบวนการจัดการเรียนการสอน เป็นอีกกระบวนการหนึ่งที่มีความสำคัญดังนั้นสถานศึกษาจึงต้องจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในแนวทางต่างๆ ทั้งในรูปของงานวิชาการ และในรูปของงานกิจการนักเรียน การจัดประสบการณ์ให้กับนักเรียนในโรงเรียนแต่เพียงเฉพาะการเรียนรู้ในห้องเรียนแต่เพียงอย่างเดียวไม่เพียงพอ การเสริมหลักสูตร การเสริมทักษะและการจัดประสบการณ์ต่างๆ ให้กับนักเรียนได้มีโอกาสปะทะและพบกับสภาพจริงๆ จึงมีความจำเป็นและสำคัญยิ่ง เพราะในชีวิตจริงของนักเรียนนั้นมีได้ขึ้นอยู่กับงานวิชาการแต่หากขึ้นอยู่กับ การปรับตัว การแก้ปัญหา การวิเคราะห์วิจัยด้วยตนเองโดยอาศัยประสบการณ์และทักษะเป็นเครื่องมือ มักปรากฏอยู่เสมอว่านักเรียนที่มุ่งเน้นแต่งานวิชาการแต่เพียงอย่างเดียวไม่สามารถแก้ปัญหาชีวิตได้ เพราะชีวิตมิได้ขึ้นอยู่กับ

กับหลักวิชาการแต่ขึ้นอยู่กับการจัดประสบการณ์ให้กับชีวิต ผู้ที่จะดำรงอยู่ในสังคมอย่างมีความสุขและสร้างสรรค์สังคมได้ มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ ใฝ่ดี และมีทักษะชีวิตที่เหมาะสมเพียงพอ มีความสามารถในการปรับตัวให้เหมาะสมกับสถานการณ์ (รังสรรค์ ประเสริฐศรี, 2551 : 6)

โรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 เป็นโรงเรียนที่จัดการศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โดยเปิดรับนักเรียนที่มีข้อจำกัดหลายประการ ซึ่งส่วนใหญ่มักจะเป็นนักเรียนที่มีอายุระหว่าง 12-15 ปี เป็นวัยที่อยู่ในช่วงหัวเลี้ยวหัวต่อที่สำคัญยิ่งต่อการเปลี่ยนแปลง และอ่อนไหวกับสภาวะสังคมได้ง่าย จึงพบปัญหาต่าง ๆ เช่น ลักษณะความประพฤติที่ไม่เหมาะสมกับช่วงวัย หนีโรงเรียน ดื่มสุรา เที่ยวเตร่ในสถานที่ที่ไม่เหมาะสม แต่งกายไม่เรียบร้อย ทะเลาะวิวาท ดิตยาเสพติด ชู้สาว และแสดงกริยาการก้าวร้าว เป็นต้น อีกทั้งผู้บริหารส่วนมากให้ความสำคัญกับการส่งเสริมการบริหารงานนักเรียนเป็นอันดับเกือบสุดท้าย

ด้วยเหตุผลนี้ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะทำวิจัยเกี่ยวกับการส่งเสริมการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 และสอดคล้องกับความมุ่งหมายของการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 22 เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้ในการปรับปรุงการบริหารงานกิจการนักเรียน ปรับปรุงการส่งเสริมของผู้บริหารและครูผู้รับผิดชอบงานกิจการนักเรียน เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการกำหนดนโยบายและการวางแผนพัฒนาคุณภาพโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการส่งเสริมการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1
2. เพื่อเปรียบเทียบการส่งเสริมการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน

ระเบียบวิธีวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอนในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 จำนวน 763 คน จากทั้งหมด 38 โรงเรียน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอนในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตาราง Krejcie & Morgan

(บุญชม ศรีสะอาด, 2556 : 42-43) ที่ระดับค่าความเชื่อมั่นร้อยละ 95 จำนวน 256 คน โดยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (stratified random sampling) ตามพื้นที่จัดการศึกษา

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม 5 ข้อ เป็นแบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ (checklist)

ตอนที่ 2 การส่งเสริมการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) ของ Likert ชนิด 5 ระดับ จำนวน 31 ข้อ เครื่องมือที่ใช้มีค่าความเที่ยงตรงเท่ากับ 1.00 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.98

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 นำหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากสำนักงานบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี ถึงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 เพื่อให้ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูล

3.2 ผู้วิจัยดำเนินการส่งแบบสอบถามทางออนไลน์ในรูปแบบ Google form และประสานงานทางโทรศัพท์ในการติดตามเก็บแบบสอบถามจากโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 โดยตนเอง โดยผู้วิจัยส่งแบบสอบถามไปยังโรงเรียนเพื่อแจกให้กับครูผู้สอนในโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 256 ชุด

4. การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ นำแบบสอบถามมาวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาค่าสถิติด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

4.1 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยแจกแจงความถี่ (frequency) และร้อยละ (percentage)

4.2 วิเคราะห์การส่งเสริมการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 โดยการหาค่าเฉลี่ย (mean หรือ $\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) จำแนกเป็นรายข้อ รายด้านและรวมทุกด้าน โดยใช้เกณฑ์การแปลความหมายของ Best (1981 : 195) ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย $\bar{X}$ 1.00-1.50 หมายถึง ระดับการส่งเสริมน้อยที่สุด

คะแนนเฉลี่ย $\bar{X}$ 1.51-2.50 หมายถึง ระดับการส่งเสริมน้อย

คะแนนเฉลี่ย $\bar{X}$ 2.51-3.50 หมายถึง ระดับการส่งเสริมปานกลาง

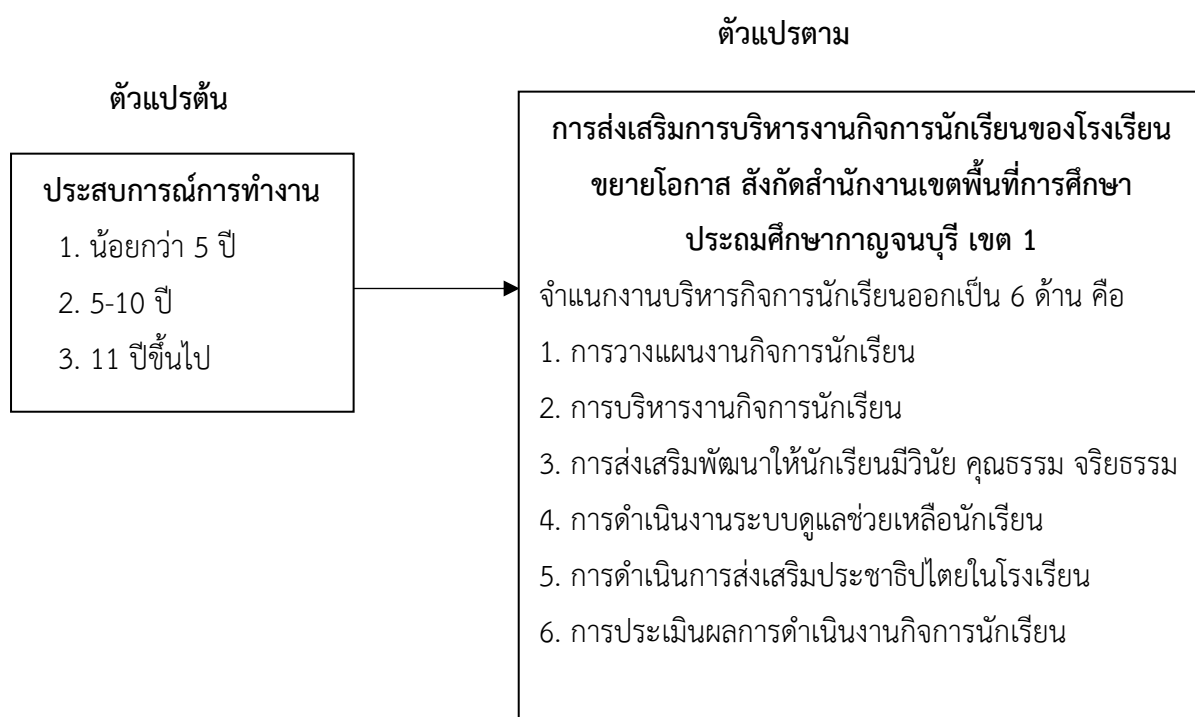
คะแนนเฉลี่ย $\bar{X}$ 3.51-4.50 หมายถึง ระดับการส่งเสริมมาก

คะแนนเฉลี่ย $\bar{X}$ 4.51-5.00 หมายถึง ระดับการส่งเสริมที่สุด

4.3 วิเคราะห์การเปรียบเทียบการส่งเสริมการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (one-way ANOVA) และการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe)

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการศึกษาเรื่อง การส่งเสริมการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 ซึ่งผู้วิจัยอาศัยกรอบแนวคิดของมาตรฐานการปฏิบัติงานโรงเรียนมัธยมศึกษา พ.ศ. 2552 สำนักบริหารงานกรมมัธยมศึกษาตอนปลาย กระทรวงศึกษาธิการ (2560 : 32) ประกอบด้วย 6 ด้าน คือ ด้านการวางแผนงานกิจการนักเรียน ด้านการบริหารงานกิจการนักเรียน ด้านการส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม ด้านการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้านการดำเนินการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน และด้านการประเมินผลการดำเนินงานกิจการนักเรียน โดยผู้วิจัยได้สรุปกรอบแนวคิดในการวิจัย แสดงแผนภาพที่ 1

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

1. เรื่อง การส่งเสริมการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 โดยการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปรากฏดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 เรื่อง การส่งเสริมการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 ในภาพรวมและรายด้าน

การส่งเสริมการบริหารงานกิจการนักเรียน ของโรงเรียนขยายโอกาส	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ การส่งเสริม
1. ด้านการวางแผนงานกิจการนักเรียน	3.88	0.59	มาก
2. ด้านการบริหารงานกิจการนักเรียน	3.96	0.50	มาก
3. ด้านการส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม	3.99	0.45	มาก
4. ด้านการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	3.94	0.50	มาก
5. ด้านการดำเนินการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน	4.02	0.42	มาก
6. ด้านการประเมินผลการดำเนินงานกิจการนักเรียน	4.07	0.49	มาก
รวมเฉลี่ย	3.98	0.39	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า การส่งเสริมการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 ในภาพรวม ครูมีความคิดเห็นต่อการส่งเสริมการบริหารงานกิจการนักเรียนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.98$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความคิดเห็นต่อการส่งเสริมการบริหารงานกิจการนักเรียนอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยคือด้านการประเมินผลการดำเนินงานกิจการนักเรียน ($\bar{X}=4.07$) รองลงมาคือ ด้านการดำเนินการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ($\bar{X}=4.02$) ด้านการส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม ($\bar{X}=3.99$) ด้านการบริหารงานกิจการนักเรียน ($\bar{X}=3.96$) ด้านการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ($\bar{X}=3.94$) และด้านการวางแผนงานกิจการนักเรียน ($\bar{X}=3.88$)

2. การเปรียบเทียบการส่งเสริมการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยพิจารณาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว และทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ่ ปรากฏดังตารางที่ 2-3

ตารางที่ 2 การเปรียบเทียบการส่งเสริมการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยภาพรวม

การส่งเสริมการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาส	ประสบการณ์ในการทำงาน						F	Sig.
	น้อยกว่า 5 ปี		5-10 ปี		11 ปี ขึ้นไป			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านการวางแผนงานกิจการนักเรียน	3.63	0.50	4.01	0.62	4.15	0.50	20.28**	0.000
2. ด้านการบริหารงานกิจการนักเรียน	3.76	0.43	4.06	0.52	4.17	0.44	18.30**	0.000
3. ด้านการส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม	3.82	0.36	4.08	0.49	4.15	0.43	15.51**	0.000
4. ด้านการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	3.72	0.42	4.05	0.52	4.19	0.42	22.40**	0.000
5. ด้านการดำเนินการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน	3.93	0.37	4.03	0.46	4.15	0.39	5.67**	0.004
6. ด้านการประเมินผลการดำเนินงานกิจการนักเรียน	3.99	0.47	4.01	0.52	4.20	0.47	3.64*	0.028
รวมเฉลี่ย	3.81	0.32	4.06	0.42	4.17	0.35	21.20**	0.000

** ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 2 พบว่า การเปรียบเทียบการส่งเสริมการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน ในภาพรวมพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการวางแผนงานกิจการนักเรียน ด้านการบริหารงานกิจการนักเรียน ด้านการส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม ด้านการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้านการดำเนินการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และด้านการประเมินผลการดำเนินงานกิจการนักเรียน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังนั้นจึงทดสอบความแตกต่างเฉลี่ยรายคู่ โดยวิธีการของเชฟเฟ่ ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ผลเปรียบเทียบเฉลี่ยรายคู่ของการเปรียบเทียบการส่งเสริมการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 โดยภาพรวม

ประสบการณ์การทำงาน	$\bar{x}$	น้อยกว่า 5 ปี (Sig.)	5-10 ปี (Sig.)	11 ปี ขึ้นไป (Sig.)
		3.81	4.06	4.17
น้อยกว่า 5 ปี	3.81	-	-0.25** (0.000)	-0.36** (0.195)
5-10 ปี	4.06	-	-	-0.11 (0.195)
11 ปี ขึ้นไป	4.17	-	-	-

จากตารางที่ 3 พบว่า การส่งเสริมการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 ในภาพรวม ระหว่างครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานระหว่างประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 5 ปี กับ 5-10 ปี และ 11 ปี ขึ้นไป มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 นั่นคือ ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 5-10 ปี และ 11 ปี ขึ้นไป มีความคิดเห็นต่อการส่งเสริมการบริหารงานกิจการนักเรียนมากกว่าครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 5 ปี

อภิปรายผลการวิจัย

1. การส่งเสริมการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 ในภาพรวม ครูมีความคิดเห็นต่อการส่งเสริมการบริหารงานกิจการนักเรียนอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ครูมีความคิดเห็นต่อการส่งเสริมการบริหารงานกิจการนักเรียนอยู่ในระดับมากทุกด้านเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ย คือ ด้านการประเมินผลการดำเนินงานกิจการนักเรียน รองลงมาคือ ด้านการดำเนินการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ด้านการส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม ด้านการบริหารงานกิจการนักเรียน ด้านการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และด้านการวางแผนงานกิจการนักเรียน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าการบริหารกิจการนักเรียนเป็นงานที่มีความสำคัญที่สนับสนุนการเรียนการสอนในชั้นเรียนและเป็นการผ่อนคลายความตึงเครียดของนักเรียน ทั้งยังเป็นการให้ครูอาจารย์มีโอกาสรู้จักนักเรียนมากขึ้น จนสามารถให้การช่วยเหลือหรือแก้ปัญหาต่าง ๆ ของนักเรียนเพื่อให้ผู้เรียนเป็นผู้ที่ดี เก่ง และมีความสุข อีกทั้งช่วยให้ครูเข้าใจ เข้าถึงและพัฒนานักเรียน

นักเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุรพัชร เกตุรัตน์ (2561 : 996-1004) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการราชบุรี ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ เฉลิมพล สโมรินทร์ (2563 : 291-305) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาสภาพการบริหารงานนักเรียนของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ จักรกฤต หาพา (2564 : 302-312) ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการส่งเสริมการบริหารงานกิจการนักเรียนตามหลักสังคหวัตถุ 4 ของโรงเรียนเฉพาะความพิการ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษกลุ่ม 4 ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน

2. การเปรียบเทียบการส่งเสริมการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานโดยภาพรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และพบว่า ครูผู้สอนในโรงเรียนขยายโอกาสที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 5 -10 ปี และ 11 ปีขึ้นไป มีส่วนร่วมในการดำเนินงานบริหารงานกิจการนักเรียนสูงกว่าครูผู้สอนในโรงเรียนขยายโอกาสที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 5 ปี เป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าครูผู้สอนที่มีประสบการณ์มากกว่ามีความรู้ความเข้าใจในขอบข่ายการบริหารงานกิจการนักเรียนได้ดีกว่านั่นเอง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ณัฐวุฒิ หวานผล และศิริพงษ์ เสาภายน (2564 : 113-127) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การศึกษาสภาพปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 พบว่า ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับสภาพปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียนของครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียน โดยภาพรวมและรายด้านมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วราภรณ์ บุญดอก (2559 : 90) ได้ทำการวิจัย เรื่อง สภาพและปัญหาการบริหารกิจการนักเรียนโรงเรียนมัธยมวัดหนองจอก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 พบว่า ผลการเปรียบเทียบสภาพการบริหารกิจการนักเรียนของครูกลุ่มโรงเรียน มัธยมวัดหนองจอก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 จำแนกตามเพศ และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาควรพัฒนาควมมีการจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเป็นเอกสารคู่มือครูหรือคู่มือนักเรียนขึ้นใช้ในโรงเรียนที่เป็นปัจจุบัน ทันยุคสมัยและมีความชัดเจน

1.2 ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบครบทุกงานตามขอบข่ายงานกิจกรรมนักเรียนที่กำหนดและมอบหมายให้ครูทุกคนได้มีส่วนเกี่ยวข้องในงานกิจการนักเรียน และเปิดโอกาสให้หน่วยงานภายนอกเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารกิจการนักเรียนตามโอกาส เช่น เชิญหน่วยงานภายนอกมาให้ความรู้กับนักเรียนในเรื่องสุขภาพ ความปลอดภัย หรือเรื่องอื่นๆที่เกี่ยวข้องกับเยาวชน

1.3 ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีแนวปฏิบัติเกี่ยวกับกิจกรรมนักเรียนเป็นลายลักษณ์อักษร มีการเผยแพร่เกียรติประวัติของนักเรียนที่ประพฤติดีให้ปรากฏทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน ส่งเสริมพัฒนาความประพฤติและระเบียบวินัยของนักเรียนทุกปีอย่างสม่ำเสมอ เช่น การประกวดมารยาทไทย ห้องเรียนจิตอาสา การบำเพ็ญประโยชน์ เป็นต้น

1.4 ผู้บริหารสถานศึกษาควรพัฒนางานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยมีการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการส่งต่อนักเรียนที่อยู่ในกลุ่มเสี่ยงที่อาจมีพฤติกรรมไม่เหมาะสมทำเป็นฐานข้อมูลไว้อย่างเป็นระบบ มีการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้มีความชัดเจน

1.5 ผู้บริหารสถานศึกษาควรพัฒนาการจัดทำแผนหรือโครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียนเป็นปัจจุบันและทันยุคสมัย รวมถึงการประชาสัมพันธ์รณรงค์เกี่ยวกับการเลือกตั้งตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขเพื่อสร้างพื้นฐานความเป็นพลเมืองที่ดีของประเทศชาติ

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาสภาพปัญหาหรืออุปสรรคในการส่งเสริมการบริหารงานกิจการนักเรียนของทุกโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 เพื่อจะได้ข้อมูลในการพัฒนาการบริหารงานกิจการนักเรียนของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2.2 ควรมีการศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนร่วมด้วย เพื่อเป็นการศึกษาในด้านต่าง ๆ อีกทั้งเพื่อเอาผลวิจัยที่ได้มาพัฒนาด้านความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนในอนาคต

2.3 ควรทำการวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารกิจการนักเรียนในทุกๆโรงเรียนของสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1

เอกสารอ้างอิง

- จักรกฤต หาพา. (2564). แนวทางการส่งเสริมการบริหารงานกิจการนักเรียนตามหลักสังคหวัตถุ 4 ของโรงเรียนเฉพาะความพิการ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษกลุ่ม 4. *Journal of Modern Learning Development*. 6 (1), 302-312.
- เฉลิมพล สโมรินทร์. (2563). การศึกษาสภาพการบริหารงานนักเรียนของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39. *วารสารการบริหารนิติบุคคลและนวัตกรรมท้องถิ่น*, 6 (5), 291-305.
- ณัฐวุฒิ หวานผล และศิริพงษ์ เสาภายน. (2564). การศึกษาสภาพปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2. *Journal of Roi Kaensarn Academi*. 6 (1), 113-127.
- รังสรรค์ ประเสริฐศรี. (2551). *ภาวะผู้นำ*. กรุงเทพมหานคร: อีระฟิล์มและไซเท็กซ์.
- วราภรณ์ บุญดอก. (2559). *สภาพและปัญหาการบริหารกิจการนักเรียนโรงเรียนมัธยมวัดหนองจอก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). *วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย เล่ม 1*. (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.
- สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย. (2560). *มาตรฐานการปฏิบัติงานโรงเรียนมัธยมศึกษา พ.ศ.2552 (ปรับปรุง พ.ศ. 2560)*. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2542). *นโยบายและแผนการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน 12 ปี*. กรุงเทพมหานคร: การศาสนา.
- สุรพัชร เกตุรัตน์. (2562). การบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ ราชบุรี. *วารสารการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร*. 10 (2), 996-1004.
- อัครเดช อรรถจินดา. (2549). *สภาพการบริหารงานกิจการนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 3*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- Best, J. W. (1981). *Research in education*. (4th ed.). Englewood cliff: Prentice Hall.